Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Central, (judecător: Staliana Lazari)
dosarul nr. 2a - 159/2025 (PIGD: 2-23141422-03-2a-03022025)

C U R T E A D E A P E L N O R D
Colegiul civil şi de contencios administrativ

D E C I Z I E

05 iunie 2025 mun. Bălţi
Instanța compusă din:
Președintele completului, judecător Radu Holban
Judecătorii Svetlana Ghercavii și Cristina Prisacari
Grefier Cristina Svaracevschi

examinând, în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de avocatul Stici Aliona în interesul apelantei Busuioc Ludmila și cererea de apel declarată de avocatul Munteanu Diana în interesele apelantului Erhan Alexandru, împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din data de 23 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Busuioc Ludmila împotriva lui Erhan Alexandru privind încasarea cheltuielilor suplimentare necesare tratamentului copilului, încasarea cheltuielilor suplimentare viitoare și compensarea cheltuielilor de judecată,

CONSTATĂ:

Pretențiile reclamantului.

La 04 octombrie 2023 Busuioc Ludmila s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Erhan Alexandru privind încasarea cheltuielilor suplimentare necesare tratamentului copilului, încasarea cheltuielilor suplimentare viitoare și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiuni a indicat că, în perioada 17 februarie 2012 - 22 aprilie 2021 s-a aflat în relații de căsătorie cu pîrîtul Erhan Alexandru, când căsătoria a fost desfăcută prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 martie 2021.

Din relația de căsătorie s-au născut doi copii minori: ***** (a.n. ***** și *****(a.n. *****. Prin aceeași hotărâre a judecătoriei Orhei, sediul Central din 22 martie 2021 s-a stabilit domiciliul copiilor minori cu mama.

Ulterior, pîrîtul a fost acționat în judecată cu acțiune privind încasarea pensiei de întreținere, în folosul reclamantei. Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul central din 10 februarie 2021, s-a dispus încasarea pensiei de întreținere în cuantum de 1300,00 lei, pentru fiecare copil.

Susține reclamanta că, cel mai mic copil, *****, la vîrsta de 5 luni, a fost diagnosticat cu „*****”. Prima intervenție copilul a avut-o la 29 decembrie 2014.

La recomandarea medicilor, după 3 luni de la intervenție, reclamanta a repetat rezonanța magnetică, care a stabilit că lipomul persistă, iar starea copilului se agrava, exista deficitul de motor la membrele inferioare. La data de 07 iulie 2015, copilul *****, a mai fost supus unei intervenții chirurgicale în România. Din cauza vârstei nu s-a intervenit pe toată porțiunea cervicală, unde era localizată tumoarea, ci doar în zona toracică. La data de 28 martie 2016 s-a intervenit și în zona cervicală, unde nu s-a putut interveni în anul 2015. La recomandarea medicilor în luna iunie 2022, a fost efectuat RMN de control. Conform concluziei medicilor, situația copilului se agrava. A urmat o perioadă de jumătate de an, unde a fost în Italia, unde copilul a fost supus examinării la 5 instituții medicale.

Deoarece era pericolul ca copilul să nu fie capabil să se deplaseze singur, reclamanta a luat legătura cu medicii de la spitalul *****. Copilul din nou a fost examinat și verdictul a fost că intervenția este foarte complicată, există pericolul ca copilul să rămână legumă pe masa de operație. Dar dacă copilul rămânea neoperat, șansa ca copilul să mai meargă era de maxim 6 luni. În drum spre locul de cazare, reclamanta a fost telefonată și i-a fost comunicat dacă ea dă acordul, atunci a doua zi la prima oră copilul va fi supus intervenției.

Menționează reclamanta că, la data de 18 decembrie 2022, copilul a fost internat la spitalul ***** și s-a intervenit chirurgical la zona C3-T5. La data de 20 ianuarie 2022, s-a efectuat examenul RMN, iar la data de 25 ianuarie 2023, s-a făcut un examen repetat unde i s-a comunicat că totul merge bine și că urmează a fi respectat programul de reabilitare.

Susține reclamanta că, la moment, copilul urmează Kinetoterapie 2-3 ședințe săptămânale, care sunt contra cost. Copilul este în creștere și sistemul muscular nu este adaptat la toate modificările corpului, respectiv este necesară efectuarea unui șir de proceduri care să corespundă creșterii copilului. A apelat la pârât ca să meargă și el măcar odată cu copilul la ședințe, dar acesta a refuzat. La toate intervențiile din perioada 2018 - 2023, susține reclamanta că a fost de una singură, a suportat toate cheltuielile pentru spitalizare, tratament și proceduri. De fiecare dată când apela la pârât, acesta îi comunica că nu are bani.

Consideră că pârâtul este obligat să-i restituie cheltuielile suportate.

În drept, reclamanta și-a motivat acțiunea conform prevederilor art.art. 58, 79 Codul Familiei.

În contextul celor menționate reclamanta Busuioc Ludmila solicită încasarea din contul pîrîtului Erhan Alexandru a cheltuielilor suplimentare în sumă de 100 116,81 lei; cheltuieli suplimentare viitoare în mărime de 7000,00 lei, din data adresării cu prezenta cerere în instanța de judecată și recuperarea cheltuielilor de judecată suportate în prezentul proces.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Busuioc Ludmila, prin avocatul Aliona Stici către Erhan Alexandru cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare necesare tratamentului copilului, încasarea cheltuielilor suplimentare viitoare și compensarea cheltuielilor de judecată.

- S-a încasat de la Erhan Alexandru în beneficiul lui Busuioc Ludmila, suma de 50 058 (cincizeci mii cincizeci și opt) 40 lei, cu titlu de cheltuieli pentru tratamentul copilului *****(născut la *****.
- S-a încasat de la Erhan Alexandru în beneficiul lui Busuioc Ludmila suma de 3000 (trei mii) lei lunar, cu titlu de cheltuieli suplimentare viitoare în favoarea copilului *****, necesare tratamentului, pînă la însănătoșirea copilului, confirmată prin certificat medical.
- S-a încasat de la Erhan Alexandru în beneficiul lui Busuioc Ludmila cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 4500 (patru mii cinci sute) lei.
- S-a încasat de la Erhan Alexandru în beneficiul Statului, plata taxei de stat în cuantum de 2051,71 lei, în partea admiterii parțiale a pretenției privind încasarea cheltuielilor de tratament și suma de 3000,00 lei, în partea admiterii parțiale a pretenției privind încasarea cheltuielilor viitoare, în total suma de 5 051 (cinci mii cincizeci și unu) 71 lei.
- S-a dispus ca în partea încasării cheltuielilor suplimentare viitoare în favoarea copilului, hotărârea este susceptibilă de executare imediată.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 ianuarie 2025, s-a corectat eroarea de calcul a taxei de stat, admisă în dispozitivul hotărârii judecătorești nr. 2-2391/2023 (nr. elect. 2-23141422-38-2-04102023) din 23 octombrie 2024, pronunțat pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Busuioc Ludmila, prin avocatul Aliona Stici către Erhan Alexandru, cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare necesare tratamentului copilului, încasarea cheltuielilor suplimentare viitoare și compensarea cheltuielilor de judecată prin corectarea sintagmei: „plata taxei de stat în cuantum de 2051,71 lei”, în partea admiterii pretenției privind încasarea cheltuielilor de tratament, cu sintagma ”plata taxei de stat în cuantum de 1501,74 lei”, în partea admiterii pretenției privind încasarea cheltuielilor de tratament. „plata taxei de stat în cuantum de 3000,00 lei”, în partea admiterii cheltuielilor viitoare, cu sintagma” plata taxei de stat în cuantum de 1080,00 lei”, în partea admiterii cheltuielilor viitoare, în total suma de 2581 (două mii cinci sute optzeci și unu), 74 lei.

Solicitările apelanților:

La data de 31 octombrie 2024, Busuioc Ludmila prin intermediul avocatului Aliona Stici a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral cererea de chemare în judecată.

La 14 noiembrie 2024, Erhan Alexandru prin intermediul avocatului Munteanu Diana a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024, solicitând admiterea cererii de apel, casarea integrală a hotărîrii cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată.

Motivarea cererilor de apel:

La data de 24 martie 2025, prin intermediul poștei electronice, avocatul Munteanu Diana acționând în interesele lui Erhan Alexandru a depus apel motivat în care a indicat aceleași cerințe ca și în cererea de apel inițială, pledând în continuare pentru admiterea apelului, casarea hotărîrii judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea cererii de apel, apelantul a indicat că, prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024 s-a admis parțial acțiunea reclamantei Busuioc Ludmila, fiind dispus spre încasare din contul lui Erhan Alexandru în beneficiul lui Busuioc Ludmila, suma de 50 058,40 lei, cu titlu de cheltuieli pentru tratamentul copilului *****; suma de 3000,00 lei lunar, cu titlu de cheltuieli suplimentare viitoare necesare tratamentului copilului, pînă la însănătoșirea copilului, confirmate prin certificatul medical. La fel, s-a încasat din contul lui Erhan Alexandru în beneficiul lui Busuioc Ludmila cheltuielile de asistență juridică în cuantum de 4500,00 lei.

Consideră că hotărârea instanței de fond este ilegală, pasibilă de a fi casată.

Inițial, menționează apelantul că, prin cererea de chemare în judecată reclamanta Busuioc Ludmila a solicitat încasarea din contul lui Erhan Alexandru, în beneficiul său a sumei de 100 116,81 lei cu titlu de cheltuieli suportate (92 697,59 lei cu titlu de cheltuieli de deplasare, 4819,22 lei cheltuieli pentru consultanții speciale, 2 600,00 lei cheltuieli de traducere a actelor) și suma de 700,00 lei cu titlu de cheltuieli suplimentare viitoare.

Reiterând prevederile art.art. 117 alin. (1), 118 alin. (1), 121, 130 alin. (1) Cod de procedură civilă, apelantul a menționat că în urma examinării fondului cauzei s-a constatat că din la viața de familie a părților s-au născut doi feciori minori: *****, născut la data de 22 septembrie 2012 și *****, născut la data de 25 iunie 2014.

La fel, s-a constatat că prin hotărârea instanței de judecată, căsătoria încheiată între Erhan Alexandru și Busuioc Ludmila a fost desfăcută, iar domiciliul celor doi feciori minori, ***** și *****a fost stabilit cu mama, Busuioc Ludmila. Tot prin

hotărârea instanței de judecată emisă în anul 2021, s-a pus în sarcina lui Erhan Alexandru achitarea pensiei de întreținere a celor doi copii minori.

Ulterior, prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul Central, din 20 iulie 2023, s-a dispus majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori la suma de 2 000 lunar pentru fiecare.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2024, s-a admis apelul declarat de Busuioc Ludmila împotriva hotărîrii Judecătoriei Orhei sediul Central din 20 iulie 2023 și s-a modificat hotărârea primei instanțe prin majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori de la suma de 2 000 lei la suma de 2 500 lei lunar pentru fiecare copil.

Respectiv, la momentul actual în sarcina pîrîtului este pusă achitarea pensiei de întreținere a copiilor minor în cuantum de 5000,00 lei.

Menționează în cererea de apel că apelantul Erhan Alexandru dintr-o altă căsătorie mai are o fiică minoră, Erhan Evelina născută la 03 septembrie 2008, iar prin hotărâre judecătorească s-a dispus încasarea de la el a pensiei de întreținere în cuantum de ¼ din salariu și alte venituri lunare.

În condițiile enunțate, rezultă cu certitudine că, la momentul actual apelantul are la întreținere trei copii minori.

Susține apelantul că începând cu data de 01 ianuarie 2023, s-a angajat în câmpul muncii la S.R.L. „Almav-Bcobusiness” cu un venit mediu lunar de 5 000,00 lei.

Reiterând prevederile art. 58 alin. (1) și 79 alin. (1)-(3) Codul Familiei, apelantul Erhan Alexandru a specificat că, reclamanta prin cererea de chemare în judecată a solicitat încasarea din contul său, în beneficiul său a sumei de 100 116,81 lei cu titlu de cheltuieli suportate (92 697,59 lei –cheltuieli de deplasare, 4 819,22 lei – cheltuieli pentru consultațiile specialiștilor, 2 600 lei – cheltuieli de traducere a actelor), și a sumei de 7 000 lei cu titlu de cheltuieli suplimentare viitoare.

Astfel, reclamanta Busuioc Ludmila a solicitat încasarea cheltuielilor de deplasare (transport aerian) în sumă de 92 697,59 lei, suportate în perioada iunie 2022-iulie 2023, iar în vederea argumentării acestor cheltuieli, reclamanta a indicat că acestea reprezintă cheltuielile de deplasare pentru efectuarea investigațiilor medicale a copilului minor bolnav *****, a copilului ***** precum și a d-nei în calitate de însoțitor al copiilor minori.

Totodată, apelantul a specificat că, reclamanta în vederea argumentării solicitării privind încasarea cheltuielilor de transport care au fost făcute pentru efectuarea investigațiilor medicale și alte operațiuni legate de tratamentul copilului minor bolnav *****, însă comparând informația eliberată de Inspectoratul General al Poliției de Frontieră privind intrarea și ieșirea copilului minor de pe teritoriul Republicii Moldova, în raport cu materialul probatoriu administrat de partea

reclamată, se constată că copilul minor a avut traversări de frontieră pentru investigații și tratament doar în perioada 21 iunie – 06 august 2022, 04 noiembrie 2022 – 05 ianuarie 2023.

Respectiv, celelalte deplasări peste hotarele Republicii Moldova ale copilului minor, *****, precum și a reclamantei Busuioc Ludmila nu s-a demonstrat prin probe că au avut loc în legătură cu investigațiile medicale legate nemijlocit de copilul minor, *****, deoarece la materialele cauzei civile este anexată doar informația referitor la investigațiile medicale pentru perioada 21 iunie 2022 – 06 august 2022, 04 noiembrie 2022 – 05 ianuarie 2023. În rest invocă că reclamanta nu a probat legătura de cauzalitate între restul deplasărilor peste hotarele Republicii Moldova a copilului minor și a mamei și investigațiile medicale la care ar fi fost supus copilul.

Referitor la cheltuielile pentru consultația specialiștilor de 4 819,22 lei, dintre care 135 euro -pentru consultarea specialistului de la Spitalul *****, 90 euro pentru consultația oculistului, 15 euro Test COVID, suportate de reclamanta Busuioc Ludmila, apelantul Erhan Alexandru a menționat că aceste cheltuieli nu sunt dovedite, fapt ce ar contravine prevederilor art. 118 alin. (1) Cod de procedură Civilă.

Totodată, susține apelantul că, reclamanta la capitolul cheltuieli suportate a introdus și suma de 2 600,00 lei, cu titlu de cheltuieli de traducere, însă în confirmarea acestora a fost anexat nici un bon fiscal din care ar rezulta achitarea unor cheltuieli de secretariat dar nu de servici de traducere.

Mai relevă apelantul Erhan Alexandru că la înaintarea acțiunii reclamanta Busuioc Ludmila a solicitat și încasarea sumei de 7000,00 lei lunar ceea ce ar reprezenta cheltuielile viitoare pentru întreținerea copilului minor *****, însă la materialele cauzei nu au fost prezentate probe în susținerea acestei pretenții. Respectiv, această solicitare ar urma a fi respinsă integral, or ținând cont de prevederile art. 58 Codul Familiei care indică că părțile au drepturi și obligații egale, rezultă că copilul minor Erhai Vasile ar avea nevoie de suma de 14 000,00 lei lunar pentru acoperirea cheltuielilor suplimentare. Deoarece reclamanta nu a probat solicitarea sa, consideră că această pretenție să fie respinsă.

Totodată, accentuează apelantul că, prin hotărârea instanței de judecată s-a dispus încasarea din contul său, pensia pentru întreținerea copilului minor *****în sumă de 2500,00 lei. Iar, la moment copilul beneficiază și de alocație socială de stat ca copil cu dizabilitate severă în vârstă de pînă la 18 ani, în cuantum de 401,97 lei.

În contextul celor menționate, apelantul susține că hotărârea primei instanțe nu prezumă caracterul legal al unui proces echitabil, ceea ce denotă în esență ilegalitatea actului juridic emis de instanța de fond.

Pe linia de argumente expusă, solicită ca hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024, să fie casată, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă integral.

La 25 februarie 2025, prin intermediul poştei electronice, Busuioc Ludmila a depus apel motivat împotriva hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Centra din 23 octombrie 2024, solicitând în continuare admiterea apelului, casarea hotărîrii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, apelanta a indicat că, a fost nevoită să înainteze prezenta acțiune din motivul indiferenței pârâtului Erhan Alexandru de a participa la suportarea cheltuielilor legate de tratamentul propriului său copil. Menționează apelanta că de fapt, toate cheltuielile legate de problemele de sănătate a copilului au fost suportate doar de ea, însă nu a păstrat dovada acestor cheltuieli. Consideră că, este necesar ca pârâtul să restituie toate cheltuielile pe care ea le-a suportat în sumă de 100 116,81 lei și nu parțial.

Menționează apelanta că pârâtul a avut și în continuare are o atitudine pasivă, sau chiar indiferentă față de problemele de sănătate a propriului său copil, însă anume datorită interesului, responsabilității și acțiunii sale ca mamă, la moment copilul merge pe picioarele sale.

Remarcă apelanta că, pârâtul a prezentat în instanța de judecată venitul său lunar care este de aproximativ de 5 000,00 lei lunar, însă consideră apelanta Busuioc Ludmila că Erhan Alexandru are venituri cu mult mai mari, or întreprinderea unde a fost angajat aparține mamei sale, iar angajarea la întreprindere a fost cu scopul de a nu putea fi urmărite veniturile sale real de către executorul judecătoresc în vederea executării hotărârilor de încasare a pensiei de întreținere a copiilor minori.

Accentuează apelanta că copilul minor *****este diagnosticat cu ***** Copilui a trecut prin intervenții chirurgicale, însă acesta urmează a fi supus și în viitor tratamentelor, or tumoarea nu a fost eliminată integral. În cadrul ședinței instanței de fond a menționat că au mai apărut și unele complicații care urmează de a fi tratate.

Susține apelanta că, diagnoza pe care o are feciorul său este una foarte serioasă, iar ea și-a asumat-o trăind cu gândul de a trata copilul. Astfel, în perioada anilor 2018-2023, a suportat de una singură toate cheltuielile de tratament ale copilului, cheltuieli care se compun din: cheltuieli de transport (cheltuieli de deplasare) - 92 697 59 lei, cheltuieli pentru consultarea specialiștilor (medicii) în sumă totală de 4 4819,22 lei, Specialiștii de la spitalul ***** în sumă de 135 Euro, (echivalent 2 734,82 lei); oculist - 90 euro (echivalent 1788,74 lei), Testul COVID 15 euro (echivalentul a 295,66 lei) și cheltuieli de traducere 2 600,00 lei.

Concomitent apelanta a specificat că în aceste cheltuieli nu a fost inclus cheltuielile interne de deplasare a câte 100 euro, cheltuieli de cazare și alimentație pe întreaga perioadă cât s-a aflat în Italia. Totodată menționează apelanta că, în perioada cât s-a aflat în Italia a lipsit de la locul de muncă, deoarece și-a asumat răspunderea pentru viața copilului său.

Remarcă apelanta că, la moment copilul urmează tratament de Kinetoterapie, câte 2-3 ședințe săptămânal, care sunt contra cost. Susține apelanta că copilul este în creștere și sistemul său muscular nu este adaptat la toate modificările necesare, fapt care vorbește despre necesitatea unui curs intens de proceduri. Menționează ca l-a rugat pe pîrît de a merge cu copilul măcar o zi din săptămână la reabilitate, însă acesta a refuzat. Apelanta mai menționează că, dânsa și-a adaptat programul de lucru ca să poată răspunde solicitărilor copilului bolnav, să-i acorde sprijinul necesar. Chiar dacă copilului i se dă dificil majoritatea disciplinelor, acesta mereu vrea să fie printre primii și să îndeplinească sarcinile puse, iar pentru a îndeplini temele este necesar de circa patru ore, deoarece în urma intervenției i-a fost afectată foarte mult memoria sa.

Mai susține apelanta că pe lângă sprijinul moral, copilul mai are nevoie de o alimentație corespunzătoare, încălțăminte dotată cu încheieturi speciale, excluderea fermoarelor, nasturilor, șireturilor, ore de bazin, scutece, pelinci de unică folosință, șervețele de unică folosință, produse igienice pentru îngrijire personale și curățare a hainelor și obiectelor. Cele necesare pentru școlarizare (alimentație, activității școlare, rechizite). Toate aceste de care are nevoie copului depășește cu mult suma de 7000,00 lei pe care o solicită de a fi încasată.

Concomitent, apelanta a mai menționat că, cheltuielile suplimentare viitoare lunar depășesc suma de 20 380,00 lei, și acestea cheltuieli se compun din - achitarea creditului ipotecar 3930,03 lei, servicii comunale 2900 lei (lumină 280 lei, gaz 270-300 lei; căldură 1300-1600 lei, apă și canalizare 119, deservirea blocului 330, telefon internet -500,00 lei); Alimentația copilului - 4000,00 lei; școlarizarea/activități extrașcolare -2000,00 lei, ședinței Kinetoterapie- 5000,00 lunar; îmbrăcăminte și încălțăminte 1500,00 lei, igienă personală 500,00 lei; hrana școlară 550,00 lei; tratament, investigații.

Prin urmare, consideră apelanta că instanța de fond în mod eronat nu a dispus spre încasare suma de 7000,00 lei lunar, cu titlu de cheltuieli suplimentare viitoare, deoarece pârâtul în continuare nu este responsabil ca părinte, respectiv suma de 3000,00 lei pe care instanța de fond a dispus-o spre încasare nu este una rezonabilă, deoarece aceste cheltuieli sunt în creștere, iar investigații și tratament mai este necesar de a fi efectuate. Astfel, pentru a nu mai fi nevoie de a se adresa repetat în instanța de judecată în vederea majorării acestor sume, consideră că încasarea de la pârât a sumei de 7 000,00 lei ar fi una reală, rezonabilă și corectă.

Reiterând prevederile art. 58 alin. (1) și 74 alin. (1), (2) și (3) din Codul Familiei, apelanta Busuioc Ludmila a solicitat admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii instanței de fond cu emiterea unei noi soluții prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Actele de procedură:

Prin încheierea Curții de Apel Nord din 26 martie 2025, cererea de apel a fost acceptată spre examinare, cu intentarea procedurii de apel. S-a stabilit ședința de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. S-a dispus expedierea în adresa intimatului a copiei apelului și înscrisurilor anexate. S-a stabilit termen limită pentru prezentarea de către intimat a referinței cu înscrisuri, formularea demersurilor necesare, prezentarea/ reclamarea probelor în condițiile art. 372 Cod de Procedură Civilă (în atâtea copii câți participanți la proces sunt plus o copie pentru instanță), sub sancțiunea decăderii din acest drept. S-a explicat că, depunerea referinței este obligatorie. În cazul nedepunerii ei în termenul stabilit, partea este decăzută din dreptul de a mai prezenta probe, iar cauza urmează a fi examinată în baza materialelor anexate la dosar. Concomitent s-a explicat părților dreptul de a recurge la mediere și la încheierea unei tranzacții de împăcare și că partea este obligată să informeze instanța, nu mai târziu de 3 zile pînă la data ședinței de judecată, despre angajarea unui avocat, schimbarea sau renunțarea la serviciile avocatului, prezentând instanței datele de contact ale noului avocat, inclusiv adresa electronică a acestuia, la fel și noua adresă dacă își schimbă domiciliul sau sediul după pornirea procesului.

Poziția participanților la proces, expuse în ședința instanței de apel:

În ședința instanței de apel, apelanta/intimată Busuioc Ludmila a susținut integral cererea sa de apel, pledând în continuare pentru admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral.

Suplimentar a menționat că toate plecările în Italia au fost legate de problemele de sănătate a copilului și perfectarea actelor pentru a fi luat la evidența medicului din Italia. Ce ține de cheltuielile viitoare, apelanta Busuioc Ludmila a menționat că, toate procedurile pe care copilul le urmează și urmează să le efectueze necesită cheltuieli costisitoare. Copilul are nevoie de îmbrăcăminte și încălțăminte specială. La fel, este necesar ca copilul să fie în continuare supravecheat/investigat de medicii care i-au făcut intervenția, iar programările și consultațiile medicilor sunt foarte costisitoare. Referitor la cererea de apel declarată de Erhan Alexandru, apelanta/intimată Busuioc Ludmila a solicitat respingerea acesteia.

Apelantul/intimat Erhan Alexandru în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, fiind reprezentat de avocatul Munteanu Diana care a susținut integral cererea de apel depusă de Erhan Alexandru, optând în continuare pentru admiterea apelului declarat de Erhan Alexandru, casarea integrală a hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată depusă de Busuioc Ludmila să fie respinsă integral.

Referitor la cererea de apel depusă de Busuioc Ludmila consideră că aceasta urmează a fi respinsă, ca neîntemeiată.

Aprecierea instanței de apel:

Ascultând opinia participanților la proces, analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de apelanți în ambele cereri de apel în raport cu materialele cauzei și normele de drept relevante situației din spața dată, Colegiul Civil consideră că ambele cereri de apel sunt neîntemeiate şi urmează a fi respinse, cu menținerea soluției instanței de fond reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, *termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.*

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil atestă că, de către judecătoria Orhei, sediul Central la data de 23 octombrie 2024 a pronunțat dispozitivul hotărârii (f.d. 174). La 31 octombrie 2024, Busuioc Ludmila prin intermediul avocatul Stici Aliona a contestat cu apel hotărârea judecătoria Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024 (f.d. 178), iar la data de 14 noiembrie 2024, Erhan Alexandru prin intermediul avocatului Munteanu Diana la fel o contestă cu apel (f.d. 179).

Prin urmare, Colegiul Civil consideră că ambii apelanți s-au încadrat în termenul prevăzut de lege pentru declararea apelului.

În conformitate cu art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă, *instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe*.

Conform art. 118 alin. (1) Cod de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.*

Potrivit art. 121 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.*

În conformitate cu art. 130 Cod de procedură civilă, *instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

În conformitate cu prevederile art. 239 Cod de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţa de judecată.*

Potrivit art. 240 alin. (1) Cod de procedură civilă*, la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Iar, potrivit prevederilor art. 241 alin. (5) Cod de procedură civilă, *în motivare se indică: circumstanţele cauzei, constatate de instanţă, probele pe care se întemeiază concluziile ei privitoare la aceste circumstanţe, argumentele invocate de instanţă la respingerea unor probe, legile de care s-a călăuzit instanţa*.

Din conținutul normelor sus-citate rezultă cu certitudine că, analiza pe care judecătorul o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluţii trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere. Această dispoziție legală a fost adoptată în scopul de a asigura o bună administrare a justiției, de a întări încrederea justițiabililor în hotărârile judecătorești şi de a da posibilitatea instanțelor superioare să-şi exercite controlul judecătoresc.

Din conținutul actelor cauzei, Colegiul Civil a stabilit că, la 04 octombrie 2023, Busuioc Ludmila s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Erhan Alexandru solicitând:

- încasarea cheltuielilor suportate (cheltuieli de deplasare; cheltuieli pentru consultarea specialiștilor, testul Covid) în sumă de 100 116,81 lei;
- încasarea sumei de 7000,00 lei cu titlu de cheltuieli viitoare; și
- încasarea tuturor cheltuielilor de judecată pe care le va suporta în prezentul litigiu.

Judecătoria Orhei, sediul Central prin hotărârea pronunțată la 23 octombrie 2024, a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Busuioc Ludmila, dispunând spre încasare din contul lui Erhan Alexandru în beneficiul lui Busuioc Ludmila suma de 50 058,40 lei, cu titlu de cheltuieli pentru tratamentul copilului *****, suma de 3000,00 lei cu titlu de cheltuieli suplimentare viitoare, necesare tratamentului, pînă la însănătoșirea copilului, conform certificatului medical și suma de 4 500,00 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. Concomitent, s-a

încasat de la Erhan Alexandru în beneficiul statului taxa de stat în sumă totală de 5051,71 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 16 ianuarie 2025, s-a corectat eroarea de calcul la plata taxei de stat, admisă în dispozitivul hotărârii judecătorești nr. 2-2391/2023 (nr. elect. 2-23141422-38-2-04102023) din 23 octombrie 2024, pronunțat pe cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Busuioc Ludmila, prin avocatul Aliona Stici către Erhan Alexandru, cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare necesare tratamentului copilului, încasarea cheltuielilor suplimentare viitoare și compensarea cheltuielilor de judecată prin corectarea sintagmei: „plata taxei de stat în cuantum de 2051,71 lei", în partea admiterii pretenției privind încasarea cheltuielilor de tratament, cu sintagma "plata taxei de stat în cuantum de 1501,74 lei", în partea admiterii pretenției privind încasarea cheltuielilor de tratament. „plata taxei de stat în cuantum de 3000,00 lei", în partea admiterii cheltuielilor viitoare, cu sintagma" plata taxei de stat în cuantum de 1080,00 lei", în partea admiterii cheltuielilor viitoare, în total suma de 2581 (două mii cinci sute optzeci și unu), 74 lei.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, Busuioc Ludmila o contestă cu apel, solicitând casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea sa de chemare în judecată să fie admisă integral.

La rândul său, invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii instanței de fond, Erhan Alexandru prin intermediul avocatului Munteanu Diana a contestat cu apel hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată formulată de Busuioc Ludmila să fie respinsă integral.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1)-(3) și (5)-(6) Cod de procedură Civilă, *instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces*.

Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe,

precum și cele care nu au fost stabilite, dar invocate de părți şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei și să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Colegiul Civil al Curții de Apel Nord, analizând conținutul hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate de apelanți în cererile de apel depuse în raport cu normele de drept și materialele cauzei, constată că soluția instanței de fond, este una întemeiată. Or, instanța de prim nivel, examinând cauza sub toate aspectele, cu respectarea normelor de drept material și procedural, apreciind la justa valoare probele administrate în conformitate cu prevederile art. 130 Cod de Procedură Civilă, a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată, din care considerente instanța de apel o va menține.

Astfel, în ședința instanței de apel s-a stabilit, că părțile în proces Busuioc (Erhan) Ludmila și Erhan Alexandru din data de 17 februarie 2021 s-au aflat în relații de căsătoriei, pînă la 22 martie 2021.

La fel, s-a constatat că în timpul relației de căsătorie, la data de 22 august 2012 s-a născut feciorul *****, fapt ce rezultă din certificatul de naștere a copilului minor nr. ***** (f.d. 11), iar la data de 25 iunie 2014 s-a născut feciorul *****, fapt ce rezultă din certificatul de naștere a copilului minor nr. ***** (f.d. 10). Astfel, potrivit certificatelor de naștere a copiilor minori, ***** și *****, rezultă că la rubrica părinți sunt înregistrați ca tată- Erhan Alexandru iar mama - Busuioc Ludmila.

Colegiul Civil a mai stabilit că, prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 martie 2021, s-a desfăcut căsătoria încheiată între Erhan Alexandru și Busuioc (Erhan) Ludmila la data de 17 februarie 2021. S-a stabilit domiciliul copiilor minori ***** și *****cu mama Busuioc (Erhan) Ludmila (f.d. 12).

Ulterior, prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 20 iulie 2023, s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori, încasat prin hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din 10 februarie 2021, fiind dispus spre încasare de la Erhan Alexandru în beneficul lui Busuioc Ludmila pensia de întreținere a copiilor minori ***** și *****în sumă de 2 000,00 lei, pentru fiecare copil, începând cu 20 martie 2023 și pînă la schimbarea situației materiale și/sau familiale ale părților, însă nu mai târziu de majoratul copiilor.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 25 ianuarie 2024, s-a modificat cuantumul pensiei de întreținere a copiilor minori, prin majorarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor de la 2000,00 la 2500,00 lei (f.d. 147-157).

În cadrul ședinței instanței de apel s-a mai constatat că, copilul minor *****este grav bolnav. Acesta deține grad de dizabilitate sever, fiind diagnosticat cu „Tumoare/ Lipolom Intraduralã Extramedularã C3-T5” și diagnostic secundar: Tetrplegia spastic, incompletă, cronică, alte acțiuni specificate ale măduvei spinării”.

La fel, s-a stabilit că în perioada anilor 2016-2018 minorul *****a fost supus intervenției chirurgicale în Republica Moldova, iar în vara anului 2022, copilul fiind supus unui examen repetat, în urma căreia s-a stabilit că starea de sănătate a acestuia s-a agravat și acesta necesită în mod de urgență o intervenție chirurgicală. Astfel, copilul minor *****la data de 23 decembrie 2022 a fost supus unei investiții chirurgicale repetate la spitalul „Meyer" Firenze Italia, fapt ce rezultă din extrasele medicale (scrisoare de externare). Potrivit extrasului medical din 29 decembrie 2022, medicii au recomandat examinarea repetată a stării pacientului aproximativ la 6 luni sau în funcție de evoluția clinică (f.d. 14-20).

Concomitent, Colegiul Civil a stabilit că, toate cheltuieli de deplasare și tratament al minorului *****au fost suportate exclusiv de mama - reclamanta/apelantă Busuioc Ludmila. Astfel, potrivit permiselor de îmbarcare la avion (f.d. 24-25; 28-29; 35-37; 39; 89-90) rezultă că copilul *****împreună cu mama Busuioc Ludmila s-au deplasat de mai multe ori, în perioada 26 iunie 2022 - 08 iunie 2023 în Italia, pentru care Busuioc Ludmila a cheltuit suma totală de 92 697,59 lei. La fel, s-a stabilit că și consultația specialiștilor din Italia a fost achitată de mama - reclamanta/apelantă Busuioc Ludmila pentru care acesta a achitat suma de 4819,22 lei (f.d. 127-129), iar pentru traducerea extraselor și trimiterilor medicale apelanta Busuioc Ludmila a achitat suma de 2600,00 lei fapt confirmat prin bonul de plată anexat la materialele cauzei (f.d. 13).

Deoarece tata copilului nu a dorit să participe la suportarea acestor cheltuieli, la 04 octombrie 2023, Busuioc Ludmila a formulat prezenta acțiune în instanța de judecată împotriva lui Erhan Alexandru, solicitând încasarea cheltuielilor suplimentare (cheltuieli de transport aerian, cheltuieli pentru consultația specialiștilor și cheltuieli pentru efectuarea testului COVID) în sumă de 100 116,81 lei care au fost suportate de aceasta în legătură cu tratamentul copilului minor– *****, în Italia și încasarea sumei de 7000,00 lei cu titlu de cheltuieli suplimentare viitoare necesare pentru tratamentul copilului. La fel, a solicitat a fi dispus spre încasare din contul lui Erhan Alexandru a tuturor cheltuielilor de judecată suportate.

Inițial, Colegiul Civil va ține să menționeze că, în conformitate cu prevederile art. 3 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, *în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituţii publice sau private de ocrotire socială, de către tribunale, autorităţi administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate. Statele părţi se angajează să asigure copilului protecţia şi îngrijirile necesare pentru bunăstarea sa, ţinînd cont de drepturile şi obligaţiile părinţilor săi, ale tutorilor săi, ale altor persoane legal responsabile pentru el, şi vor lua, în acest scop, toate măsurile legislative şi administrative corespunzătoare.*

Conform art. 18 al Convenției, *statele părţi vor depune eforturi pentru asigurarea recunoaşterii principiului potrivit căruia ambii părinţi au o răspundere comună pentru creşterea şi dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creşterea copilului şi asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rînd părinţilor sau, după caz, reprezentanţilor săi legali. Aceştia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.*

Iar, potrivit art. 27 din Convenție, *statele părți recunosc dreptul oricărui copil de a beneficia de un nivel de trai care să permită dezvoltarea sa fizică, mentală, spirituală, morală și socială. Părinților și oricărei alte persoane care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a asigura, în limita posibilităților și a mijloacelor lor financiare, condițiile de viață necesare în vederea dezvoltării copilului.*

Conform art. 58 alin.(1) din Codul familiei, *părinţii au drepturi şi obligaţii egale faţă de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuţi în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinţii sau separat*.

Conform art. 60 alin. (2) din Codul familiei, *părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.*

Potrivit art. 62 alin. (1) din Codul familiei, *drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului*.

Articolul 74 alin. (1) din Codul familiei prevede că, *părinţii sunt obligaţi să-şi întreţină copiii minori şi copiii majori inapţi de muncă care necesită sprijin material.*

Iar, conform art. 79 din Codul familiei, *în caz de litigii şi de circumstanţe excepţionale (boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc.), în lipsa contractului între părţi, instanţa judecătorească poate obliga pe fiecare dintre părinţi să participe la cheltuielile suplimentare generate de aceste circumstanţe. Modalitatea participării părinţilor la cheltuielile suplimentare, precum şi cuantumul acestor cheltuieli sunt stabilite de instanţa judecătorească, ţinându-se cont de starea materială şi familială a părinţilor şi copiilor şi de alte circumstanţe importante. Cuantumul cheltuielilor suplimentare se stabileşte într-o sumă bănească fixă, ce va fi achitată lunar. Instanţa judecătorească poate obliga părinţii să participe la cheltuielile suplimentare deja făcute, precum şi la viitoarele cheltuieli suplimentare*.

Raportând conținutul normelor sus-citate prin prisma situației din speța dată, Colegiul Civil conchide că soluția instanței de fond de a încasa din contul lui Erhan Alexandru în beneficiul lui Busuioc Ludmila suma de 50 058,40 lei cu titlu de cheltuieli pentru tratamentul copilului minor *****, ceea ce ar reprezenta ½ cotă

parte din toate cheltuielile suportate de mama copilului Busuioc Ludmila, este una întemeiată și justificată.

Or atât în ședința instanței de fond precum și în ședința instanței de apel s-a stabilit cu certitudine că toate cheltuielile legate de tratamentul copilului minor *****în sumă de 100 116,81 lei (cheltuieli ce includ deplasările cu avionul în Italia tur-retur (suma de 92 697,59 lei), cheltuieli legate de consultația specialiștilor (suma de 4819,22 lei) și cheltuieli de traducere a trimiterilor și extraselor medicale (în sumă de 2600,00 lei) au fost suportate exclusiv de mama copilului Busuioc Ludmila.

La caz, argumentele apelantei/intimate Busuioc Ludmila precum că instanța de fond urma să dispună încasarea din contul lui Erhan Alexandru în beneficul său a tuturor cheltuielilor suportate pentru tratamentul copilului *****în suma integrală solicitată de 100 116,81 lei, instanța de apel le consideră drept neîntemeiate, or, prin prisma prevederilor legale citate supra, ambii părinți, în egală măsură, răspund pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor său prin urmare, aceștia în egală măsură urmează să suporte cheltuielile legate de tratamentul copilului său minor, deoarece nu poate fi pusă în obligația unei singure părți responsabilitatea și îndatorirea ce o au ambii părinți.

Concomitent, instanța de apel va da o apreciere critică argumentului apelantului/intimat Erhan Alexandru expus în cererea de apel precum că Busuioc Ludmila la înaintarea acțiunii nu și-a dovedit pe deplin pretențiile sale privind încasarea cheltuielilor suportate, invocînd faptul că reclamanta la înaintarea cererii de chemare în judecată a anexat doar documente medicale din care ar rezulta traversarea frontierei pentru investigați și tratament doar în perioada 21 iunie 2022 - 06 august 2022 și 04 noiembrie 2022- 05 ianuarie 2023, însă pentru celelalte deplasări peste hotare a copilului minor *****și a reclamantei Busuioc Ludmila nu a fost prezentate probe din care ar rezulta că și acestea deplasări au avut loc în legătură anume cu investigațiile medicale ale copilului - or, după cum rezultă din conținutul extrasului medical (scrisoare de externare, f.d. 17-20) după externarea copilului *****, medii au recomandat examinarea repetată la 6 luni sau în funcție de evoluția clinică a acestuia. Prin urmare, nu poate fi pus la îndoială faptul că deplasările ulterioare în Italia a copilului minor *****împreună cu mama Busuioc Ludmila s-au datorat anume necesității examinării dinamicii copilului minor și nu în alte scopuri.

La fel, instanța de apel dă o apreciere critică argumentului apelantului Erhan Alexandru precum că reclamanta Busuioc Ludmila la înaintarea acțiunii nu a probat suportarea cheltuielilor de traducere a extraselor medicale, or după cum rezultă din materialele cauzei, traducerea a fost realizată de interpretul autorizat Savin Diana, pentru care Busuioc Ludmila a achitat S.R.L. „Savin Diana” suma de 2600,00 lei, fapt ce rezultă din bonul fiscal nr. 00351699 eliberat la data de 25 iulie

2023 (f.d. 13). Mai mult ca atât, chiar în partea superioară a bonului este indicat 2 (două) articole, iar din conținutul actelor cauzei rezultă că a fost efectuate traduceri la două extrase medicale. Prin urmare, și acest argument al apelantului Erhan Alexandru expus în cererea de apel nu și-a găsit confirmare.

Ce ține de pretențiile formulate de Busuioc Ludmila cu privire la încasarea cheltuielilor viitoare lunare în mărime de 7000,00 lei necesare pentru tratamentul copilului minor *****, pe care instanța de fond le-a admis parțial, dispunând spre încasare din contul lui Erhan Alexandru suma de 3000,00 lei și cu care ambii apelanți nu este de acord, Colegiul Civil conchide că și în această latură soluția instanței de fond este una legală și întemeiată, or atât în ședința instanței de fond cât și în ședința instanței de apel s-a stabilit cu certitudine faptul că, în urma intervenției chirurgicale copilul minor *****are nevoie de un program de reabilitate prin frecventarea bazinului și a Kinetoterapiei precum și de un program intens de proceduri de reabilitare.

La caz, instanța de apel consideră necesar de a specifica că la examinarea solicitării cu privire la încasarea cheltuielilor suplimentare pentru întreținerea copilului minor, instanța urmează să stabilească cuantumul cheltuielilor suplimentare generate de aceste circumstanțe, starea materială şi familială a părinților, precum şi faptul că ambii părinți urmează să participe la cheltuielile suplimentare.

Prin urmare, Colegiul Civil atestă că instanța de fond la stabilirea cuantumul cheltuielilor viitoare a ținut cont atât de necesitățile copilului (diagnosticul copilului, încadrarea ultimului în grad de dizabilitate sever) precum și de starea materială a părintelui Erhan Alexandru, or după cum s-a constatat acesta este sănătos, este angajat în câmpul muncii la S.R.L. Almav-Ecobusiness” primind un salariul lunar de 5000, 00 lei, fapt ce rezultă din certificatul salarial (f.d. 126).

Drept urmare, Colegiul Civil reține corectitudinea încasării de către instanța de fond din contul lui Erhan Alexandru în beneficiul lui Busuioc Ludmila a cheltuielilor suplimentare viitoare necesare tratamentului copilului minor *****în sumă bănească fixă, de 3000,00 lei lunar.

Cât privește argumentele apelantei Busuioc Ludmila precum că instanța de fond urma să dispună spre încasare din contul lui Erhan Alexandru suma integral solicitată de 7000,00 lei, deoarece ea lunar are cheltuieli mai mari de 20 380,00 lei, cheltuieli ce rezultă din achitarea creditului ipotecar 3930,03 lei, servicii comunale 2900 lei (lumină 280 lei, gaz 270-300 lei; căldură 1300-1600 lei, apă și canalizare 119, deservirea blocului 330, telefon internet -500,00 lei); alimentația copilului - 4000,00 lei; școlarizarea/activități extrașcolare -2000,00 lei, ședinței Kinetoterapie-5000,00 lunar; îmbrăcăminte și încălțăminte 1500,00 lei, igienă personală 500,00 lei; hrana școlară 550,00 lei - Colegiul Civil le dă o apreciere critică, or instanța poate obliga pe fiecare dintre părinți să participe la cheltuielile suplimentare în

circumstanțe excepționale legate de boală gravă, mutilare a copilului minor sau a celui major inapt de muncă, necesitatea achitării cheltuielilor privind îngrijirea acestora etc..

Prin urmare, nu toare cheltuielile cad sub incidența cheltuielilor suplimentare, iar faptul că apelanta/intimată Busuioc Ludmila mai are și alte cheltuieli cu ar fi achitarea unui credit ipotecar sau achitarea serviciilor comunale, nu pot fi catalogate la categoria cheltuielilor excepționale, legate de boala gravă a minorului *****.

Concomitent instanța de apel dă o apreciere critică argumentului apelantului/intimat Erhan Alexandru precum că pretenția formulată Busuioc Ludmila cu privire la încasarea cheltuielilor viitoare lunare în mărime de 7000,00 lei necesare pentru tratamentul copilului minor *****, este neprobată și pasibilă de a fi respinsă integral, or, în ședința instanței de judecată s-a constatat cu certitudine că copilul minor *****are probleme grave de sănătate (deținînd grad de dizabilitate), acesta fiind diagnosticat cu „Tumoare/ Lipolom Intraduralã Extramedularã C3-T5” și diagnostic secundar: Tetrplegia spastic, incompletă, cronică, alte acțiuni specificate ale măduvei spinării”, iar în urma intervenției chirurgicale copilul minor are nevoie de un program special de reabilitate. Prin urmare, cheltuielile de tratament ale copilului minor nu pot fi puse exclusiv pe seama mamei și nici afecțiunile de care suferă copilul comun al părților și tratamentul acestuia nu suportă amânare.

Cât privește afirmațiile apelantului/intimat Erhan Alexandru precum că copilul minor beneficiază de alocație socială de stat ca copil cu grad de dizabilitate în vârstă de până la 18 ani, în cuantum de 401,97 lei, Colegiul Civil ține să menționeze faptul că chiar dacă copilul primește o careva alocație din partea Statului nu-l scutește pe tată de obligația achitării cheltuielilor suportate de mamă în legătură cu tratamentul copilului și nici de plata cheltuitelor viitoare pentru tratamentul și reabilitarea copilului său.

În contextul celor menționate mai sus şi având în vedere faptul că, hotărârea primei instanțe este întemeiată și legală, iar motivele invocate de apelanți în cererile de apel nu și-au găsit confirmare în ședința instanței de apel, Colegiul Civil ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel declarată de avocatul Stici Aliona în interesul apelantei Busuioc Ludmila și cererea de apel declarată de avocatul Munteanu Diana în interesele apelantului Erhan Alexandru, cu menținerea hotărârii judecătoriei Orhei, sediul Central din 23 octombrie 2024.

În baza celor expuse și conformitate cu prevederile art.art. 385 lit. a), 390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil al Curții de Apel Nord,

D E C I D E :

Respinge cererea de apel declarată de avocatul Stici Aliona în interesul apelantei Busuioc Ludmila.

Respinge cererea de apel declarată de avocatul Munteanu Diana în interesele apelantului Erhan Alexandru.

Menține hotărârea judecătoriei Orhei, sediul Central din data de 23 octombrie 2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Busuioc Ludmila împotriva lui Erhan Alexandru privind încasarea cheltuielilor suplimentare necesare tratamentului copilului, încasarea cheltuielilor suplimentare viitoare și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni de la comunicarea deciziei integrale prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele completului,
Judecător Radu Holban

Judecători Svetlana Ghercavii

Cristina Prisacari